

ضوابط مربوط به عناوین صلاحیتها و شرایط احراز رشته وسایط نقلیه موتوری زمینی به پیشنهاد کمیسیون آزمون و امور صلاحیت‌های علمی و فنی به موجب بند ۱۶ مصوبه مورخ ۱۳۸۵/۸/۱۱ به شرح ذیل به تصویب شورای عالی رسید.

۱ - تعاریف

۱-۱ - تصادفات :

برخورد یک وسیله نقلیه با یک یا چند وسیله نقلیه دیگر یا با انسان و یا حیوان و یا با اشیاء که منجر به ورود خسارت مالی و جانی شود.

۱-۲ - تعیین خسارت در تصادفات :

زیان وارده که در نتیجه تصادف بوجود می آید . اعم از جانی و مالی که در خصوص خسارت جانی پزشکی قانونی نوع صدمات را مشخص و مرجع قضایی آن را برآورد و برابر قانون مجازات اسلامی اعمال می گردد.

الف - چنانچه اتومبیل از حیز انتفاع خارج شده باشد ارزش عرف آن قبل از تصادف محاسبه و ارزش لاشه تقویم می گردد مابه التفاوت خسارت وارده است.

ب- چنانچه خودرو قابل مرمت باشد بدو قطعات تعویضی مشخص و در ثانی تعمیرات تفکیک می گردد . آنگاه ارزش قطعات تعویضی و هزینه تعمیرات و اجرت باز و بستن قطعات برآورد می گردد و نتیجه به دادگاه ذیصلاح داده می شود.

تبصره: چنانچه در قراردادهای صادره افت قیمت خواسته شود در این زمینه استهلاک خودرو باید محاسبه و منظور شود .

ج- تأمین دلیل: عبارتست از صورت برداری برای دادگاه از نقاط خسارت دیده وسایط نقلیه به منظور حفظ آثار تصادف قبل از زوال آن .

۱-۳ - اجرت المثل و اجاره بها :

اگر شخصی از وسیله نقلیه دیگری منتفع شود و عین مال باقی باشد در صورتی که مال الاجاره ای تعیین نشده باشد اجرت المثل نامیده می شود. (برابر ماده ۴۶۶ قانون مدنی عقدی است که به موجب آن مستاجر منافع عین مستاجر را دارا می شود و اجرت مال در زمان تصرف مستاجر ، اجاره بها می باشد).

۱-۴ - ارزیابی وسایط نقلیه :

ارزش بهای هر وسیله نقلیه و یا قطعات آن را ارزیابی می نامند - خواه کهنه و اوراقی باشد و یا نو . منظور از اوراق عبارتست جد کردن قطعات اصلی هروسایله نقلیه ، امحای شماره های شناسایی و بریدن سقف اطاق یا پرس نمودن آن و اخذ پلاک و ابطال اسناد مربوطه که توسط مراجع ذیربط به عمل خواهد آمد . هر وسیله نقلیه دارای سن قانونی است که در حال حاضر مصوبه شماره ۳۰۸۳۰/ت/۲۵۲۸۰ هـ مورخ ۸۳/۷/۴ هیات محترم وزیران در خصوص تعدادی از وسایط نقلیه مورد عمل می باشد.

۱-۵ - اظهار نظر فنی:

برآورد و تعیین نقاط ضعف و ایراد یک وسیله نقلیه و عیوب قطعات تشکیل دهنده و عللی که سبب آن علت ممکن است تصادفی به وقوع پیوسته یا بعداً منجر به تصادف شود که در نتیجه آن ، خسارت مالی و جانی به وجود آید.

۱-۶ - اصالت وسیله نقلیه موتوری:

بررسی مشخصات فنی و اساسی یک وسیله نقلیه و انطباق مشخصات آن با مندرجات اسناد مسلم الصدور مالکیت (برگ فروش کارخانجات داخلی- سوابق گمرکی خودروهای خارجی - کارکرد واحدهای شماره گذاری و اسناد تنظیمی دفاتر اسناد رسمی) و در صورت انطباق مشخصات و دارا بودن حالت کارخانه ای (فابریک بودن) قطعات مربوطه ، نظر به اصالت وسیله نقلیه مورد نظر داده می شود).

در صورتی که اتومبیل یا وسیله نقلیه از حالت اصالت خارج شده باشد با توجه به تغییر وضعیت که پیدا می کند و علت و زمان و نحوه تغییرات بزه ارتكابی مشخص و اعلام می گردد تا اقدام قانونی لازم توسط مراجع ذیربط به عمل آید . قابل ذکر است در حال

حاضر بیش از ۲۰۰ کارخانه فعال در امر تولید و ساخت اتومبیل اهتمام دارند و هر کارخانه نیز تولیدات مختلف و متنوعی به بازار عرضه می نمایند و هر کارخانه مشخصات شاسی و موتور و اطاق و گیربکس و ... را در جایی مشخص حک می نماید و برای جلوگیری از بزه سرقت این مشخصات را گاه در جاهای مختلف تعویض می نمایند.

۲- صلاحیت‌های رشته :

صلاحیت‌های رشته به ترتیب زیر اعلام می گردد.

- ۱-۲- رسیدگی به تصادفات و علت تصادف و تعیین میزان خسارت و کاهش قیمت ناشی از تصادف.
- ۲-۲- ارزیابی وسایط نقلیه موتوری زمینی.
- ۳-۲- تعیین اجرت المثل و تعیین اجاره بها .
- ۴-۲- اظهار نظر فنی و تعیین خسارت تعمیرگاهی و تعیین تناژ.
- ۵-۲- تعیین اصالت خودرو و مدل اتومبیل.

« صلاحیت مهندسين مکانیک عبارتست از :

- ۱ - ارزیابی وسائط نقلیه موتوری زمینی
 - ۲ - تعیین خسارت تعمیرگاهی
 - ۳ - اجرت المثل و اجاره بها
- تبصره ۱- داشتن گواهی نامه پایه یکم برای اخذ صلاحیت‌های فوق الزامی است .
- تبصره ۲- صلاحیت‌های فوق به ترتیب و ابتدئاً یک مورد در چارچوب ضوابط و مقررات نظام نامه اعطای صلاحیت‌های مصوب ۱۳۸۵/۱/۳۱ شورای عالی به افراد ذیصلاح داده می شود.

۳- نحوه تحصیل صلاحیت‌ها:

الف- شرایط تحصیل صلاحیت برای بدو کارشناسی در گرایش رسیدگی به تصادفات و تعیین علت آن و تعیین میزان خسارت و کاهش قیمت.

- ۱ - فارغ التحصیلان دانشکده افسری شهربانی سابق دارای مدرک لیسانس.
- ۲ - فارغ التحصیلان دانشگاه علوم انتظامی، دانشکده راهنمایی و رانندگی دارای مدرک تحصیلی کارشناسی.
- ۳ - دارا بودن شرایط لازم (۵ سال سابقه کاردان فنی و یا پنج سال سابقه اخذ مدرک کارشناسی عالی تصادفات).

ب- شرایط تح صیل صلاحیت برای بدو کارشناسی و افزایش صلاحیت کارشناسان در گرایش ارزیابی وسایط نقلیه

موتوری زمینی

- ۱ - دارا بودن شرایط مقرر در بندهای ۱ و ۲ ردیف (الف) برای افسران راهنمایی و رانندگی ، داشتن مدرک کارشناسی در رشته مهندسی مکانیک یا مهندسی خودرو از دانشکده های معتبر داخل و خارج توام با شرایط مندرج در آگهی و دارا بودن گواهینامه پایه یکم برای رشته مهندسی مصوب ۹۷۳۵/ش مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۲ ، شورای عالی کارشناسان .

ج- شرایط نحوه تحصیل صلاحیت برای گرایش اجرت المثل و اجاره بها

پیش نیاز این صلاحیت کسب صلاحیت ارزیابی می باشد.

د- شرایط تحصیل صلاحیت گرایش اظهار نظر فنی تعیین خسارت تعمیرگاهی

پیش نیاز برای کارشناسان فارغ التحصیل دانشگاه پلیس داشتن صلاحیت ردیف ۱ و ۲ و ۳ مصوبه ۹۱۶۳ /ش مورخ ۱۳۸۲/۵/۷ که در صلاحیت های رشته در بالا ذکر شده است برای کارشناسان فارغ التحصیل مهندسی مکانیک و مهندسی خودرو از دانشکده های معتبر منحصراً گرایش الف و ب همین مصوبه.

ه- شرایط تحصیل صلاحیت اصالت اتومبیل:

این صلاحیت منحصراً به کارشناسانی داده می شود که فارغ التحصیل دانشکده افسری شهربانی سابق و یا دانشگاه علوم انتظامی (دانشکده راهور) که پیش نیاز آن صلاحیت های ردیف ۱ تا ۴ مصوبه شورای عالی می باشد.

۴- دستورالعمل اجرایی ماده ۴ نظامنامه نحوه اعطاء صلاحیت ها (مصوبه شورای عالی).

ضوابط لازم برای کسب افزایش صلاحیت ها برابر ماده ۴ نظامنامه نحوه اعطای صلاحیت های کارشناسی مصوب ۱۳۸۵/۱/۳۱ شورای عالی کارشناسان به یکی از طرق چهارگانه زیر است :

۱-۴- گذراندن موفقیت آمیز دوره آموزشی زیر نظر کارشناس راهنما به مدت حداقل ۳۰ ساعت با ضوابط مصوب شورای عالی.

*تبصره : استانهایی که فاقد کمیسیون مشورتی هستند با نظر و هماهنگی کمیسیون مربوط به شورای عالی قابل اقدام است (گذراندن کلاس و گواهی موفقیت پایان کلاس الزامی است).

۲-۴- گذراندن موفقیت دوره فراگیری زیر نظر کارشناس راهنمای معرفی شده طبق ضوابط شورای عالی گزارش کارورزی انجام شده به همراه به مدت حداقل ۴ ماه و ارائه تحلیل گزارش های انجام شده به کمیسیون مشورتی.

۳-۴- ارائه سوابق علمی و تجربی موثر در زمینه صلاحیت مورد نیاز با تایید کمیسیون مشورتی (شامل داشتن ابلاغ مشاغل سازمانی به مدت ۲ سال یا ارائه تحقیق مکتوب و مرتبط یا ارائه مقالات علمی مرتبط (برای افسران کاردان فنی ده سال سابقه کاردان فنی لازم است).

۴-۴- شرکت و قبولی در آزمون صلاحیت مورد درخواست :

*تبصره ۱- در صورت عدم موفقیت در موارد فوق تجدید آموزش مجدد لازم است.

*تبصره ۲- منابع پیشنهادی به شرح زیر می باشد:

الف- تصادفات:

- ۱ - قانون مجازات اسلامی
- ۲ - قانون ایمنی راهها و راه آهن
- ۳ - قانون مسئولیت مدنی
- ۴ - آیین نامه راهنمایی و رانندگی
- ۵ - مجموعه قوانین اصلاحات و مقررات راهنمایی و رانندگی
- ۶ - کتب و جزوات دوره دانشکده افسری راهنمایی و رانندگی (کارشناسی و کارشناسی ارشد)
- ۷ - کتب دانشگاهی دانشکده های فنی و دانشگاه های معتبر کشور
- ۸ - نشریات کانون کارشناسان رسمی دادگستری

- ۹ - نشریات سازمان ترافیک
- ۱۰ - نشریات وزارت راه و ترابری
- ۱۱ - آیین دادرسی مدنی و کیفری
- ۱۲ - آراء وحدت رویه دیوان عالی کشور
- ۱۳ - قوانین و مقررات مربوط به حمل و نقل و بیمه ثالث
- ۱۴ - کلیه مواردی که به هر عنوان با تصادفات مرتبط می باشد.

ب- اجرت المثل و اجاره بهاء :

- ۱ - قانون مدنی
- ۲ - قانون تجارت
- ۳ - آیین نامه راهنمایی و رانندگی
- ۴ - مقررات حمل و نقل و حق العمل کاری شهری و جاده ای

ج- ارزیابی:

- ۱ - تصویب نامه های هیات محترم وزیران در مورد وسایط نقلیه موتورسیکلی
- ۲ - مصوبات ذیربط وزارت اقتصاد و دارایی در مورد نحوه استفاده و فروش اتومبیل های دولتی
- ۳ - آیین نامه راهنمایی و رانندگی
- ۴ - قوانین محیط زیست
- ۵ - مراجعه به سایت های روزنامه های داخلی در خصوص قیمت انواع خودرو های نو، مستعمل و قطعات
- ۶ - مراجعه به مراکز خرید و فروش خودروهای سبک و سنگین
- ۷ - مراجعه به مراکز خرید و فروش خودرو شهری
- ۸ - مراجعه به سایت های مشخصات خودروهای خارجی و قیمت های آنها

د- اصالت خودرو و اظهار نظر فنی

- ۱ - آیین نامه راهنمایی و رانندگی
- ۲ - قانون مجازات اسلامی
- ۳ - بررسی اسناد و مدارک و برگ فروش صادره از کارخانجات داخلی و گمرکات کشور
- ۴ - بررسی اسناد شماره گذاری
- ۵ - شناخت نحوه حکاکی شماره های موتور، شاسی و گیربکس
- ۶ - شناخت محل حکاکی
- ۷ - شناخت قطعات بدنه در مورد تعویض و تغییرات آنها
- ۸ - مراجعه به کتب فنی دانشگاه های معتبر کشور
- ۹ - تجربیات اکتسابی از خبرگان و کارشناسان با سابقه
- ۱۰ - مراجعه به مراکز مجاز معاینه فنی خودروها